

Wyrok z dnia 27 listopada 1997 r.

I PKN 401/97

Kontroli sądu pracy nie podlega ocena zasadności przyjętej przez pracodawcę decyzji o zmianie struktury organizacyjnej zakładu pracy w celu racjonalizacji i ograniczenia zatrudnienia pracowników, lecz tylko ocena zasadności i słuszności przyjętych kryteriów doboru pracowników na stanowiska pracy i kwalifikowania pracowników do zwolnienia z pracy.

Przewodniczący SSN: Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Sędziowie SN: Adam Józefowicz (sprawozdawca), Andrzej Kijowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 1997 r. sprawy z powództwa Reginy S.-K. przeciwko "E." Spółce z o.o. w B. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 4 czerwca 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Regina S.-K. wystąpiła z powództwem przeciwko "E.", Spółce z o.o. w B. o uznanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy za bezskuteczne.

Pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 6 marca 1997 r. [...] oddalił powództwo. Sąd ustalił, że powódka była zatrudniona u pozwanego od 1987 r., ostatnio jako kierownik działu transportu. W dniu 30 grudnia 1996 r. zarząd pozwanego podjął uchwałę [...] w sprawie zmiany struktury organizacyjnej i likwidacji z dniem 1 stycznia 1997 r. stanowiska kierownika transportu oraz utworzenia działu zaopatrzenia i transportu przez połączenie obu działów. Na kierownika nowo powstałego działu mianowano dotychczasowego kierownika działu zaopatrzenia - Waldemara L. W związku z tym powódka otrzymała wypowiedzenie warunków pracy

i płacy z propozycją objęcia stanowiska starszej księgowej w dziale księgowości. Pozwany, zanim wypowiedział powódce warunki pracy i płacy, pismem z dnia 31 grudnia 1996 r. zawiadomił związki zawodowe o takim zamiarze. Związki zawodowe w tym samym dniu wydały opinię, w której nie zgłosiły zastrzeżeń.

Z uwagi na to, że kierownikiem działu zaopatrzenia był technik-mechanik samochodowy, a większość pracy tego działu dotyczyła zaopatrzenia transportu w części samochodowe, zarząd uznał, że najbardziej będzie nadawał się na kierownika połączonego działu, jako długoletni pracownik, technik samochodowy znający się na częściach samochodowych i eksploatacji samochodów. Osoba taka zapewni utrzymanie sprawności technicznej taboru samochodowego w sposób korzystny dla działalności pozwanego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd doszedł do przekonania, że pozwany miał podstawy do wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy. Decyzje dotyczące struktury organizacyjnej w zakładzie pracy - zdaniem Sądu Rejonowego - nie podlegają ocenie sądowej. Powódka jest z zawodu technologiem produktów rolnospożywczych i studiuje na III roku Wydziału Transportu Akademii Ekonomicznej w S. Z tych względów Sąd podzielił argumenty pozwanego i oddalił powództwo jako nieuzasadnione.

Po rozpoznaniu apelacji powódki od powyższego orzeczenia Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 4 czerwca 1997 r. [...] oddalił apelację. Sąd Wojewódzki uznał, że Sąd I instancji przeprowadził w sprawie prawidłowo postępowanie dowodowe i właściwie ocenił zebrany materiał w sprawie w aspekcie prawa materialnego, nie naruszając granic zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 KPC). Decyzja co do wyboru pracownika, który ma kierować nowo utworzonym działem należała - zdaniem Sądu II instancji - do pozwanej Spółki, a kryteria wyboru przedstawione przez prezesa jej zarządu, przesłuchanego w charakterze strony, nie mogą być podważone, gdyż dobór kadry należy do pracodawcy, dążącego do osiągnięcia optymalnych wyników ekonomicznych. Sąd Wojewódzki stwierdził, że przy ocenie, czy wypowiedzenie było uzasadnione, Sąd Pracy (po dokładnym rozważeniu jego przyczyn) wziął pod uwagę uzasadnione interesy obu stron. Racjonalne zatrudnienie zapewniające prawidłowe wykonanie zadań stanowi istotne kryterium przy ocenie zasadności wypowiedzenia pracowni-

kowi umowy o pracę. Sąd Wojewódzki uznał, że nie zasługuje na uwzględnienie zarzut apelacji, iż połączenie dwóch komórek było jedyną zmianą organizacyjną u pozwanej, bowiem uchwała [...] dotyczyła tylko takiej zmiany, która ograniczając ilość stanowisk kierowniczych, rzutowała na wypowiedzenie powódce warunków płacy i pracy. Krytyczna ocena zmiany i subiektywne przekonanie powódki o wyższości własnych kwalifikacji zawodowych nie może decydować o uznaniu bezzasadności wypowiedzenia w sprawie. Osoba, którą pozwana Spółka postanowiła zatrudnić na czele utworzonego działu, legitymuje się w ocenie pozwanej, wykształceniem gwarantującym należyte kierowanie komórką organizacyjną. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego brak podstaw do podważenia tej oceny pracodawcy. Wprowadzając zmianę organizacyjną od 1 stycznia 1997 r. w formie uchwały, zarząd pozwanej nie naruszył przepisów Kodeksu handlowego ani art. 38 KP. Wobec wszechstronnego wyjaśnienia przez Sąd I instancji sposobu i terminu konsultacji zamiaru wypowiedzenia, Sąd II instancji uznał, że wniosek powódki o przesłuchanie wszystkich członków zarządu został prawidłowo oddalony przez Sąd Rejonowy.

Od powyższego wyroku Sądu Wojewódzkiego powódka wniosła kasację, zarzucając temu wyrokowi naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 45 § 1 KP oraz naruszenie przepisów postępowania przez nieuwzględnienie wniosku dowodowego powódki dotyczącego przesłuchania członków zarządu (w którym istniały rozbieżne stanowiska na temat wypowiedzenia). Przesłuchanie członków zarządu wykazałoby, że opinię związków zawodowych wydano w dniu wypowiedzenia i że na wypowiedzenie powódce warunków pracy i płacy miały wpływ okoliczności odwołania jej męża z funkcji prezesa zarządu pozwanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie może być uwzględniona, gdyż jej zarzuty są niezasadne. Zarzut naruszenia art. 45 § 1 KPC odbiega od ustaleń Sądów obu instancji, znajdujących oparcie w zebranych materiale dowodowym. Po starannym wyjaśnieniu okoliczności wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy (których powódka nie przyjęła), Sądy obu instancji zasadnie uznały, że powodem rozwiązania stosunku pracy z powódką były, oparte na uchwale organów Spółki, zmiany struktury organizacyjnej,

mające na celu racjonalizację zatrudnienia i ograniczenie liczby stanowisk kierowniczych. W zakresie badania, czy wypowiedzenie umowy o pracę było uzasadnione, kontroli sądu pracy nie podlega ocena zasadności podjętej przez pracodawcę decyzji o zmianie struktury organizacyjnej zakładu pracy w celu racjonalizacji i ograniczenia zatrudnienia pracowników, lecz tylko ocena zasadności i słuszności przyjętych kryteriów doboru pracowników na stanowiska pracy i kwalifikowania pracowników do zwolnienia z pracy. Zdaniem Sądu Najwyższego, Sąd II instancji trafnie przeanalizował w niniejszej sprawie kryteria oceny pracowników, przyjęte przez pozwanego zakład pracy, przy wyborze osoby na stanowisko kierownicze, które ze względu na kwalifikacje osobiste lepiej zapewniają prawidłową realizację ekonomicznych zadań zakładu i zasadnie też uznał, że brak jest podstaw do podważenia tej oceny. Opierając się na ustaleniach Sądów obu instancji Sąd Najwyższy nie dopatrywał się naruszenia przez Sąd II instancji art. 45 § 1 KP (ani trybu wypowiedzenia umowy o pracę przewidzianego w art. 38 KP). W ustalonych okolicznościach sprawy zarzut kasacji naruszenia prawa materialnego (art. 45 § 1 KP) jest bezpodstawny.

Powtórzony w kasacji (zgłoszony już w apelacji) ogólnikowy zarzut naruszenia przepisów postępowania przez nieuwzględnienie wniosku powódki dotyczącego przesłuchania obok prezesa także innych członków zarządu pozwanej Spółki, nie może być uwzględniony. Do zarzutu tego ustosunkował się trafnie Sąd Wojewódzki, uznając wniosek powódki za zbędny w świetle wyczerpująco zebranego przez Sąd I instancji materiału dowodowego, właściwie ocenionego w aspekcie prawa materialnego. Skarżąca nie oparła swej kasacji na zarzucie naruszenia art. 38 KP.

W związku z tym wydanie opinii przez związki zawodowe w dniu wypowiedzenia umowy o pracę nie ma znaczenia prawnego. Ponadto opierając kasację na podstawie art. 393¹ pkt 2 KPC skarżąca nie wymieniła nawet konkretnych przepisów postępowania naruszonych przez Sąd II instancji, który nie prowadził postępowania dowodowego, lecz oparł swoje orzeczenie na prawidłowych ustaleniach Sądu I instancji. Powódka nie podała też, na czym to naruszenie polegało oraz że mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Powołany w ten sposób zarzut uniemożliwia kontrolę kasacyjną naruszenia określonych przepisów postępowania. Z tego względu zarzut ten nie może odnieść żadnego skutku.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że

brak jest w sprawie uzasadnionych podstaw kasacji. Dlatego Sąd Najwyższy na zasadzie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====